

Nr 497

Av herr **Lindkvist m. fl.**, om anslag till Sveriges ungdomsorganisationers landsråd.

(Lika lydande med motion nr 412 i Första kammaren)

I sina anslagsäskanden beträffande folkbildningsåtgärder m. m. för budgetåret 1962/63 föreslår skolöverstyrelsen bl. a. att Sveriges ungdomsorganisationers landsråd skall erhålla ett instruktörsbidrag om 20 000 kr. utgående med hela den beräknade årslönen. Jämte höjningen av bidraget till Landsrådets ungdomsinstruktör har skolöverstyrelsen i sitt äskande föreslagit en höjning av maximibeloppet för samtliga instruktörsbidrag. Kungl. Maj:t har emellertid inte velat tillstyrka höjningen av bidragen med hänvisning till att beloppet undergått en höjning fr. o. m. innevarande budgetår samt att övriga av överstyrelsen framförda önskemål anses böra ytterligare övervägas, innan de kan bli föremål för ställningstagande. Under punkten utbildning av ungdomsledare upptar skolöverstyrelsen ett äskande för bidrag till ungdomsorganisationernas administrationskostnader. Statsrådet avstyrker detta äskande med hänvisning till att därtill fordras en prövning i sammanhang med en översyn av hela stödet till ungdomsverksamheten.

Sveriges ungdomsorganisationers landsråd (Landsrådet), som bildades i mars 1949, är ett samarbetsorgan för 59 svenska ungdomsorganisationer, och har i särskilt hög grad vinnlagt sig om att bedriva ett internationellt kontakt- och upplysningsarbete bland den svenska ungdomen. Landsrådet utgör sedan sin tillkomst svensk nationalkommitté av World Assembly of Youth (WAY), som omfattar 56 medlemsländer i olika delar av världen. Genom medlemsskapet i denna organisation har Landsrådet möjlighet att vid WAY:s generalförsamlingar, rådsmöten och seminarier samt genom studiebesök och WAY:s publikationer sprida information och kunskap om svensk kultur och svenska samhällsförhållanden, speciellt vad gäller ungdomen.

Landsrådet ser som sina främsta uppgifter att ge svensk ungdom och svenska ungdomsorganisationer information i internationella frågor och tillfälle till kontakt med ungdom från andra länder liksom att förmedla upplysningar om ungdomsarbetet och ungdomens situation i vårt land. En väsentlig del av Landsrådets verksamhet består i förmedling av svenska deltagare till kurser, läger och konferenser i andra länder och mottagande av utländska ungdomar, som kommer på besök till Sverige. Till de flesta av Landsrådets kurser inbjudes utländska deltagare och utländska ungdomar, som studerar i vårt land. De ungdomsledare, som Landsrådet ge-

nom sin verksamhet kommer i kontakt med, anordnar i sin tur ett stort antal föreläsningar, kurser, studiecirklar etc. i internationella frågor, vilket utan tvekan har starkt bidragit till att öka den svenska ungdomens intresse för omvärldens problem. Allt flera organisationer och enskilda tar kontakt med Landsrådet med önskan om information och hjälp, när det gäller dessa och andra frågor. Landsrådet har på så sätt kommit att fylla en viktig uppgift som serviceorgan, en uppgift som kommer att möta ett allt större behov med hänsyn till att de svenska ungdomsorganisationerna i allt större utsträckning engagerar sig för internationell kontakt- och hjälpverksamhet.

Landsrådets verksamhet har under senare år utbyggt i betydande grad. Antalet medlemsorganisationer har successivt stigit och är för närvarande 59. Under 1961 har ett tjugotal kortare och längre kurser varit anordnade i olika delar av landet. Landsrådet upptar regelbundet på sitt arbetsprogram insamlingar till förmån för flyktingar, teknisk biståndsverksamhet, internationell ungdomsledarutbildning etc. Under 1959 genomfördes en landsomfattande insamlingsaktion under namnet Internationella Ungdomshjälpen 1959 med syfte att samla in medel till förmån för i första hand utbildning av ungdomsledare från ekonomiskt och socialt eftersatta områden. Förra året utdelades sammanlagt 30 000 kr. ur denna fond till ungdomsledare, som via medlemsorganisationerna inbjudits att studera ungdomsarbetet i Sverige. Landsrådet har nyligen startat en insamlingsaktion till förmån för Dag Hammarskjölds Minnesfond. Under året planeras bl. a. utgivandet av en studiehandbok om Indien och genomförandet av en treveckorskurs om underutvecklade länder och deras problem.

I allt större utsträckning erhåller Landsrådet förfrågningar från och uppsöks av ungdomsledare från mindre utvecklade områden, som önskar studera svenskt ungdomsarbete och svenskt samhällsliv. Sålunda arrangerade Landsrådet under fjolåret studiebesök för ett 60-tal ungdomsledare från huvudsakligen Afrika, Asien och Latinamerika. Ofta har dessa kontakter förmedlats genom WAY. WAY planerar en utvidgning av studiebesök i Europa för grupper av ungdomsledare från de nya staterna i framför allt Afrika och Asien, och det är ett önskemål från WAY:s sida, att ett besök i Sverige skall ingå i dessa gruppers program. I juli 1962 sammanträder WAY:s generalförsamling i Aarhus, Danmark, och i anslutning till denna planeras resor för deltagarna till de skandinaviska länderna, vilka det faller på nationalkommittéernas lott att arrangera.

Landsrådets omfattande verksamhet finansieras genom medlemsavgifter, instruktörs- och kursanslag från skolöverstyrelsen, lotterier, kursavgifter och bidrag i varje särskilt fall från samverkande organisationer för gemensamt arrangerade kurser. Med hänsyn till ungdomssammanslutningarnas svaga ekonomi och allt större konkurrens från den kommersialise-

rade förströelseindustriens sida kan större belopp ej erhållas via medlemsorganisationerna. Den ökade konkurrensen och ett tilltagande köpmotstånd på lotterimarknaden har gjort lotterierna till en osäker inkomstkälla. Instruktörsbidraget täcker endast en del av instruktören-sekreterarens lön. Landsrådets administrationskostnader uppgår, sekreterarens lön oräknad, till 30 000 kr. årligen. Fram till 1959 utgick ett internationellt bidrag för i första hand den europeiska upplysningsverksamheten. Sedan detta bidrag bortfallit har Landsrådet kämpat med stora ekonomiska svårigheter. Landsrådets sekreterare har endast en arkivarbetare till sin hjälp. För att organisationen skall kunna påtaga sig de uppgifter, som är ett starkt uttryckt önskemål från såväl WAY som de egna medlemsorganisationerna, är en förstärkning av sekretariatets resurser nödvändig. Som en jämförelse kan nämnas, att motsvarande samarbetsorgan i t. ex. Danmark, Finland, Norge, Västtyskland och Storbritannien får sin totala verksamhet bekostad genom statsmedel.

Sverige åtnjuter ett mycket gott anseende utomlands, inte minst bland ungdomen, och är i många fall en förebild för utvecklingsländerna världen över. Om Landsrådet tvingas att avvisa de anspråk om bistånd till ungdomsledare i de nybildade staterna som i allt större utsträckning kommer att ställas på organisationen, är detta knappast ägnat att stärka vårt lands anseende och goodwill, inte minst med hänsyn till att Sverige på annat sätt manifesterat sin vilja att bistå mindre utvecklade länder.

En inom Svenska unescorådet tillsatt kommitté har i ett utlåtande redovisat omfattningen av internationell verksamhet inom de svenska ungdomsorganisationerna och deras önskemål om vägledning inom detta område. Behovet av hjälp med de pedagogiska problem, som den internationella upplysningen innefattar, har genomgående framförts av organisationerna. Kommittén understryker i flera sammanhang, att Landsrådet står närmast till att lämna denna hjälp.

Med stöd av ovan anförda motivering hemställer vi,

att riksdagen vid sin behandling av Kungl. Maj:ts proposition nr 1, åttonde huvudtiteln, måtte besluta

att instruktörsbidraget till Sveriges ungdomsorganisationers landsråd skall utgå med hela årslönen och härför anvisa ett belopp av 20 000 kr., samt

att tilldela Sveriges ungdomsorganisationers landsråd ett bidrag på 20 000 kr. till administrationskostnader.

Stockholm den 26 januari 1962

Oskar Lindkvist

Johannes Antonsson

Elias Jönsson
i Ingemarsgården

Folke Björkman